

toezichtsrapporten de inhoud van de zienswijze weergegeven en deze vervolgens in haar oordeelsvorming betrokken. De toezichtsrapporten geven daarmee voldoende inzicht in de wijze waarop IGJ ten aanzien van de coassistenten en patiëntes 1 en 2 tot haar conclusies is gekomen. Meer in het bijzonder heeft IGJ in haar rapporten voldoende toegelicht waarom zij bij tegengestelde verklaringen de ene verklaring aannemelijker vindt dan de andere. Voor zover de internist betoogt dat op IGJ een verplichting rust om de melders met zijn open vermerking op de conceptrapporten te confronteren, geldt dat die verplichting niet op IGJ rust. Niet valt overigens ook in te zien dat met het aannemen van die verplichting een redelijk doel zou worden gediend, omdat naar verwachting een dergelijke confrontatie slechts zal verzanden in een welles-nietes-discussie. De in voldoende mate uit de rapporten blijkende toegepaste wijze van toetsing/weging van de haar beschikbare informatie komt de voorzieningenrechter deugdelijk voor en de uitkomsten van die toetsing/weging door IGJ kunnen de aan te leggen beperkte toets der kritiek eveneens doorstaan. Ten aanzien van de coassistenten tekent de voorzieningenrechter nog aan dat het CTG inmiddels de gegrondverklaring door het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Amsterdam van de klacht van de coassistenten in alle onderdelen in beroep heeft bekrachtigd. Een verdergaande toetsing van de toezichtsrapporten op detailniveau, zoals de internist in feite verlangt, is vanwege de hiervoor geschetste beleidsvrijheid van IGJ en de daaruit voortvloeiende marginale rechterlijke toetsingsmaatstaf in dit kort geding niet mogelijk. De bevindingen van emeritus prof. dr. Van Koppen leggen mede in het licht van deze toetsingsmaatstaf onvoldoende gewicht in de schaal om tot een ander oordeel te komen.

4.9. Uit het voorgaande volgt dat de vordering van de internist tot intrekking van de toezichtrapporten betreffende de coassistenten en patiëntes 1 en 2 moet worden afgewezen. Voormelde afwijzing brengt reeds met zich dat er evenmin grond is om de aantekening in het register als bedoeld in artikel 25 Wkkgz en artikel 8.28 UB Wkkgz door IGJ te laten verwijderen. De daartoe strekkende vordering zal dus eveneens worden afgewezen.

4.10. De voorzieningenrechter ziet in de uitkomst van deze kortgedingprocedure aanleiding om te bepalen dat iedere partij de eigen proceskosten draagt.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter:

5.1. gebiedt IGJ om het toezichtsrapport over de melding betreffende de AIOS in te trekken en bepaalt dat voor zover IGJ ter zake opnieuw een toezichtsrapport wil uitbrengen, zij gehouden is de internist voorafgaand (naar keuze van de internist schriftelijk of mondeling) gelegenheid te bieden om op de klacht van de AIOS reageren, waarna IGJ gehouden is het toezichtsonderzoek te vervolgen conform de daarvoor geldende wettelijke vereisten;

5.2. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

5.3. bepaalt dat iedere partij de eigen kosten draagt;

5.4. wijst af het meer of anders gevorderde.

76

Representatieve delegatie geen recht op vergoeding van de juridische kosten voor nalevingsprocedure Ondernemingskamer

Rechtbank Overijssel zp Zwolle
17 april 2024, nr. C/08/303333/HA ZA 23-377,
ECLI:NL:RBOVE:2024:2127

(mr. Bartels)

Noot mr. A.M. De Nijs, mr. E. Luijendijk

Kosten juridische bijstand. Ondernemingskamer. Afwijzing vordering. Representatieve delegatie.

[Wmcz 2018]

In deze procedure staat de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 centraal. Partijen hebben in 2008 een samenwerkingsovereenkomst gesloten om een woonlocatie in Sneek te realiseren. Op deze locatie wordt 24 uur per dag aan (jong)volwassenen zorg en begeleiding verleend. Tussen partijen is een geschil ontstaan over het instellen van een lokale cliëntenraad voor de locatie in Sneek en vervolgens over de samenstelling daarvan. Uiteindelijk heeft Stichting Nieuw Begin een advocaten- en notarissenkantoor ingeschakeld voor een procedure bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, welke in haar uitspraak Stichting Nieuw Begin als representatieve

ve delegatie heeft aangemerkt. Vervolgens heeft Stichting Nieuw Begin een nalevingsprocedure gevoerd bij de Ondernemingskamer van het hof Amsterdam. Stichting Nieuw Begin vordert in deze procedure betaling van de (juridische) kosten van de procedure bij de Ondernemingskamer. De rechtbank wijst deze vordering af.

Stichting Nieuw Begin te Sneek, eisende partij,
hierna te noemen: Stichting Nieuw Begin,
advocaten: mr. R.C. de Mol en F.D.A. Leenders te Den Haag,
tegen
[stichting] te [vestigingsplaats],
gedaagde partij,
hierna te noemen: [stichting],
advocaat: mr. J. Bisschop te Zwolle.

1. De procedure (...; red.)

2. Waar gaat deze zaak over?

2.1. In deze procedure staat de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (hierna: Wmcz 2018) centraal. Partijen hebben in 2008 een samenwerkingsovereenkomst gesloten om een woonlocatie in Sneek te realiseren. Op deze locatie wordt 24 uur per dag aan (jong)volwassenen zorg en begeleiding verleend. Tussen partijen is een geschil ontstaan over het instellen van een lokale cliëntenraad voor de locatie in Sneek en vervolgens over de samenstelling daarvan. Uiteindelijk heeft Stichting Nieuw Begin het kantoor [Bedrijf] ingeschakeld voor een procedure bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (hierna: LCvV). Vervolgens heeft Stichting Nieuw Begin een nalevingsprocedure gevoerd bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.

2.2. Stichting Nieuw Begin vordert in deze procedure betaling van de (juridische) kosten van de procedure bij de Ondernemingskamer. De rechtbank wijst deze vordering af. Zij zal hierna uitleggen hoe zij tot dat oordeel is gekomen.

3. De feiten

3.1. [stichting] is een organisatie die op meer dan 170 locaties ondersteuning biedt aan mensen met een verstandelijke beperking. Stichting Nieuw Begin is ontstaan uit een ouderinitiatief en heeft als doel het realiseren en/of verwerven van bege-

leiding, zorg en hulp voor mensen met een beperking en anderen die zorg behoeven.

3.2. Partijen zijn in 2008 een samenwerkingsovereenkomst aangegaan op basis waarvan een locatie in Sneek is gerealiseerd. Dit betreft een woonvorm voor (jong)volwassenen met een (verstandelijke) beperking aan wie 24 uur per dag zorg en begeleiding wordt verleend.

3.3. Tussen partijen is in 2022 een geschil ontstaan over het instellen van een lokale cliëntenraad voor de locatie in Sneek. Stichting Nieuw Begin heeft het kantoor [Bedrijf] ingeschakeld voor juridische bijstand in deze kwestie.

3.4. Op 4 mei 2022 heeft [Bedrijf] namens Stichting Nieuw Begin een verzoekschrift ingediend bij de LCvV. Hierin is onder meer verzocht [stichting] op te dragen een lokale cliëntenraad in te stellen voor de locatie in Sneek en haar bestuurders als lid daarvan te benoemen.

3.5. In dezelfde periode heeft [stichting] door Landelijk steunpunt (mede)zeggenschap (LSR) een behoeftepeiling laten uitzetten over de invulling van de cliëntenraad.

3.6. Op 12 juli 2022 heeft de LCvV uitspraak gedaan. Daarin is Stichting Nieuw Begin aangemerkt als representatieve delegatie in de zin van de Wmcz 2018. De LCvV heeft bepaald dat [stichting] gehouden is om op zo kort mogelijke termijn voor de locatie in Sneek een cliëntenraad in te stellen en vervolgens voor deze locatie een medezeggenschapsregeling op te stellen en ter instemming aan de cliëntenraad voor te leggen. Het verzoek van Stichting Nieuw Begin om haar bestuursleden te benoemen tot lid van de in te stellen cliëntenraad is door de LCvV afgewezen, omdat de samenstelling daarvan aan [stichting] is. De LCvV heeft aan partijen meegegeven dat zij op dit punt overleg zouden moeten voeren. Daarnaast heeft zij hen aanbevolen om bij het oprichten van de cliëntenraad en het opstellen van een medezeggenschapsregeling externe hulp te vragen van een organisatie voor cliëntenraden met ervaring in de sector verstandelijk gehandicaptenzorg.

3.7. Er is geen hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de LCvV.

3.8. Partijen zijn vervolgens een mediationtraject gestart. Die mediation is op 3 oktober 2022 zonder resultaat geëindigd.

3.9. Bij e-mail van 3 oktober 2022 is [stichting] door [Bedrijf] gesommeerd om uiterlijk 7 oktober 2022 een cliëntenraad in te stellen. Daarbij zijn vier bestuurders van Stichting Nieuw Begin

aangedragen die tot lid benoemd zouden moeten worden.

3.10. In zijn e-mails van 6 en 7 oktober 2022 heeft de advocaat van [stichting] aangegeven dat de instelling en de samenstelling van de cliëntenraad de verantwoordelijkheid van [stichting] is en dat zij van deze bevoegdheid gebruik zal maken. [stichting] heeft mevrouw [naam], de moeder van één van de door Stichting Nieuw Begin voorgestelde bestuursleden, gevraagd om lid te worden van de cliëntenraad, maar daar is zij niet op ingegaan.

3.11. Bij e-mail 13 oktober 2022 heeft [Bedrijf] aan de advocaat van [stichting] geschreven dat de cliëntenraad in huidige vorm niet representatief is en dat de uitspraak van de LCvV daardoor niet wordt nageleefd. Er is nogmaals verzocht de vier eerdergenoemde bestuursleden tot lid te benoemen en wel uiterlijk op 18 oktober 2022. Mocht [stichting] dat weigeren, is aangekondigd dat er wordt overwogen om een nalevingsverzoek aan de Ondernemingskamer te doen en dat de kosten daarvan voor rekening van [stichting] zullen komen.

3.12. Op 21 oktober 2022 heeft de advocaat van [stichting] zich op het standpunt gesteld dat aan de sommatie om een cliëntenraad in te stellen is voldaan en dat zij een medezeggenschapsregeling zal vaststellen. Onderaan de e-mail heeft de advocaat opgemerkt:

“Wat de kosten betreft verzoek ik u mij een gespecificeerde opgave te doen van de kosten van de door u aangekondigde procedure bij de Ondernemingskamer. Cliënte behoudt zich ter zake alle rechten voor.”

3.13. Op 26 oktober 2022 heeft [Bedrijf] namens Stichting Nieuw Begin een verzoekschrift ingediend bij de Ondernemingskamer. Daarin is onder meer verzocht [stichting] te bevelen de uitspraak van de LCvV na te leven en met de cliëntenraad in overleg te gaan, om vervolgens een medezeggenschapsregeling ter instemming aan de cliëntenraad voor te leggen. Daarnaast heeft Stichting Nieuw Begin in deze procedure opnieuw verzocht haar bestuursleden toe te laten tot de cliëntenraad.

3.14. Op 2 december 2022 heeft [Bedrijf] een declaratie voor de werkzaamheden in de maand oktober 2022 ten behoeve van de procedure bij de Ondernemingskamer verstuurd naar de advocaat van [stichting]. Het factuurbedrag is € 9.907,73.

3.15. Op 13 januari 2023 heeft [Bedrijf] twee declaraties voor de werkzaamheden in de periode van november 2022 tot en met 10 januari 2023 ten behoeve van de procedure bij de Ondernemingskamer verstuurd naar de advocaat van [stichting]. Het eerste factuurbedrag is € 25.886,65 en het tweede € 1.977,54. Verder heeft [Bedrijf] erop gewezen dat [stichting] de factuur van 2 december 2022 nog niet heeft betaald.

3.16. Op 8 februari 2023 heeft [Bedrijf] [stichting] gesommeerd om de openstaande betaling van € 37.771,92 te betalen. De advocaat van [stichting] heeft hierop verzocht om onderbouwing van de grondslag van de betalingsplicht, wat [Bedrijf] vervolgens heeft gedaan. Daarop heeft de advocaat van [stichting] per e-mail van 16 februari 2023 het standpunt ingenomen dat Stichting Nieuw Begin de juridische kosten zelf moet dragen.

3.17. In haar beschikking van 23 maart 2023 heeft de Ondernemingskamer alle verzoeken van Stichting Nieuw Begin afgewezen. Reden daarvoor is dat [stichting], naar het oordeel van de Ondernemingskamer, de uitspraak van de LCvV op juiste wijze heeft nageleefd. Volgens de Ondernemingskamer heeft [stichting] Nieuw Begin van meet af aan betrokken bij de wijze waarop de cliëntenraad zou worden ingevuld en kan niet gezegd worden dat [stichting] Nieuw Begin zonder overleg terzijde heeft geschoven. Uit de uitspraak van LCvV volgt daarnaast niet dat de bestuurders van Stichting Nieuw Begin tot leden van de cliëntenraad worden benoemd, aldus de Ondernemingskamer.

4. Het geschil

4.1. Stichting Nieuw Begin vordert, samengevat, veroordeling van [stichting] tot betaling van € 37.771,92, vermeerderd met rente en kosten.

4.2. Stichting Nieuw Begin legt primair aan haar vordering ten grondslag dat [stichting] het gerechtvaardigd vertrouwen heeft gewekt dat de kosten van juridische bijstand die verband houden met de procedure bij de Ondernemingskamer voor haar rekening zouden komen. De subsidiaire grondslag van Stichting Nieuw Begin houdt in dat [stichting] op grond van artikel 6 lid 5 in samenhang met artikel 14 lid 11 Wmcz 2018 verplicht is deze kosten te vergoeden. Stichting Nieuw Begin stelt in dat verband dat uit de geest en het systeem van de wet kan worden afgeleid dat het de bedoeling van de wetgever is geweest dat de juridische kosten die de representatieve delegatie bij de On-

ndernemingskamer heeft gemaakt, net als bij een procedure bij de LCvV, worden vergoed door de instelling.

4.3. [stichting] betwist primair de grondslag van de vordering. Subsidiair betwist [stichting] dat de kosten die Stichting Nieuw Begin aan haar in rekening wil brengen redelijkerwijs noodzakelijk zijn geweest.

4.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover nodig, nader ingegaan.

5. De beoordeling

De primaire grondslag

5.1. Stichting Nieuw Begin stelt primair dat [stichting] het gerechtvaardigd vertrouwen heeft gewekt dat de kosten van juridische bijstand die verband houden met de procedure bij de Ondernemingskamer voor haar rekening zouden komen. Zij verwijst daarbij naar de e-mail 21 oktober 2022 van de advocaat van [stichting], waarin om een gespecificeerde kostenopgave is verzocht. De rechtbank volgt dit standpunt niet. De eerste volzin na het verzoek om een kostenspecificatie houdt namelijk in dat [stichting] zich ter zake alle rechten voorbehoudt. Uit deze e-mail kan daarom niet worden afgeleid dat zij akkoord zou zijn gegaan met betaling van de juridische kosten en ook niet dat Stichting Nieuw Begin dat redelijkerwijs mocht verwachten. Ook verder is niet gesteld of gebleken dat partijen afspraken hebben gemaakt of dat er toezeggingen zijn gedaan op grond waarvan Stichting Nieuw Begin er gerechtvaardigd op mocht vertrouwen dat [stichting] de juridische kosten zou vergoeden. Het enkele stilzitten van [stichting], zoals hier tot de inhoudelijke reactie van 16 februari 2023 het geval is geweest, maakt dat niet anders.

5.2. De conclusie is dat de primaire grondslag niet kan leiden tot toewijzing van de vordering.

De subsidiaire grondslag

5.3. De rechtbank zal, ten behoeve van de leesbaarheid van dit vonnis, hieronder eerst de relevante wetsartikelen opnemen en deze vervolgens toepassen op deze zaak.

“Hoofdstuk III. Cliëntenraden

(...)

Artikel 6

(...)

5. *Kosten die een cliëntenraad maakt voor het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van deze*

wet alsmede kosten verbonden aan het indienen van verzoeken als bedoeld in artikel 12 en 14, achtste lid, komen slechts ten laste van de instelling indien deze kosten redelijkerwijs noodzakelijk zijn en de instelling er vooraf van in kennis is gesteld dat dergelijke kosten zullen worden gemaakt.”

“Hoofdstuk IV. Commissie van vertrouwenslieden en toezicht

Artikel 14

(...)

8. *Nadat de termijn, bedoeld in het vijfde lid, ongebruikt verlopen is, kan de cliëntenraad of de representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers de ondernemingskamer schriftelijk verzoeken de instelling te bevelen een uitspraak van de commissie van vertrouwenslieden na te leven. (...)*

(...)

11. *De kosten voor het voorleggen van een verzoek als bedoeld in het derde lid, onderdelen d en e, komen voor rekening van de instelling, met uitzondering van de kosten van de juridische bijstand indien onderdeel d van toepassing is. In rechtsgedingen als bedoeld in het achtste lid, kan de [toevoeging rechtbank: representatief te achten] delegatie (...) niet in de proceskosten worden veroordeeld.”*

5.4. Niet in geschil is dat de vordering van Stichting Nieuw Begin betrekking heeft op een artikel 14 lid 8 Wmcz 2018-procedure (hierna: nalevingsprocedure) bij de Ondernemingskamer. Het gaat namelijk om de kosten die gemaakt zijn in het kader van een verzoek van Stichting Nieuw Begin als representatieve delegatie om [stichting] als instelling te bevelen de uitspraak van de LCvV na te leven. De vraag die partijen verdeeld houdt is wie de daarmee gemoeide kosten van Stichting Nieuw Begin moet betalen. Stichting Nieuw Begin stelt dat [stichting] deze kosten aan haar moet vergoeden en verwijst daarbij naar artikel 6 lid 5 in samenhang met artikel 14 lid 11 Wmcz 2018. De rechtbank deelt dat standpunt niet, omdat zij van oordeel is dat de Wmcz 2018 daarvoor geen grondslag biedt. Zij overweegt daartoe het volgende.

I. Letterlijke wettekst

5.5. In de eerste plaats kan uit de letterlijke wettekst niet volgen dat de kosten die de representatieve delegatie in het kader van een nalevingsprocedure maakt voor rekening van de instelling komen. De rechtbank neemt daarbij het volgende als uitgangspunt. Artikel 6 lid 5 Wmcz 2018 be-

paalt dat de kosten die een cliëntenraad maakt voor het voeren van een nalevingsprocedure onder voorwaarden voor rekening van de zorginstelling komen. Dit artikel is niet van toepassing op de representatieve delegatie. Dat volgt niet alleen uit de tekst van het artikel, maar ook uit het feit dat het artikel is ondergebracht onder het hoofdstuk genaamd “Cliëntenraden”.

Artikel 14 lid 11 heeft weliswaar betrekking op de representatieve delegatie, maar ook daaruit volgt niet dat de juridische kosten die zij in het kader van een procedure bij de Ondernemingskamer maakt voor rekening van de instelling komen. De eerste volzin heeft betrekking op een procedure bij een LCvV. Daar ziet de vordering van Stichting Nieuw Begin echter niet op. Uit de tweede volzin volgt slechts dat de representatieve delegatie in een procedure bij de Ondernemingskamer niet in de proceskosten kan worden veroordeeld. Dat is echter wezenlijk iets anders dan dat de kosten van de juridische bijstand kunnen worden verhaald op de instelling. Een vergoedingsplicht van de zorginstelling ten aanzien van kosten van de representatieve delegatie, volgt uit dit artikel dus niet.

II. Analoge toepassing

5.6. De rechtbank is ten tweede van oordeel dat er geen aanleiding is voor analoge toepassing van artikel 6 lid 5 Wmcz 2018, zoals door Stichting Nieuw Begin is verzocht. Volgens Stichting Nieuw Begin is (de strekking van) deze bepaling voor cliëntenraden per abuis niet ook ten aanzien van de representatieve delegatie opgenomen en bestaat er daarom aanleiding deze analoog op representatieve delegatie toe te passen. Hierin wordt Stichting Nieuw Begin echter niet gevolgd. Aangezien in artikel 14 lid 11 Wmcz 2018 een bijzondere regeling is opgenomen die ziet op dit specifieke geval, te weten een procedure ingesteld door de representatieve delegatie bij de Ondernemingskamer, en in dat artikellid geen voorziening voor de betreffende kosten is opgenomen, bestaat voor een analoge toepassing van artikel 6 lid 5 Wmcz 2018 naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende ruimte. Uit de strekking van deze bepaling kan ook niet worden afgeleid dat de inhoud daarvan redelijkerwijs ook voor de representatieve delegatie zou moeten gelden. Aan de representatieve delegatie is immers een geheel andere (en beperktere) rol toegekend dan aan de cliëntenraad. Ook dat maakt dat er geen aanlei-

ding bestaat om het voeren van een nalevingsprocedure door de cliëntenraad gelijk te stellen aan het voeren van die procedure door de representatieve delegatie. Voor analoge toepassing bestaat daarom onvoldoende aanleiding.

III. Andere uitleg, bedoeling van de wetgever en strekking van de wet

5.7. Verder ziet de rechtbank geen ruimte om artikel 6 lid 5 en artikel 14 lid 11 Wmcz 2018 zo uit te leggen dat de juridische kosten die de representatieve delegatie in het kader van de procedure bij de Ondernemingskamer heeft gemaakt door de instelling vergoed moeten worden. De reden daarvoor is dat de betreffende wetsartikelen duidelijk zijn en geen open normen bevatten die kunnen worden ingevuld aan de hand van de omstandigheden van het geval.

5.8. Vervolgens gaat de rechtbank niet mee in de stelling van Stichting Nieuw Begin dat uit de geest en systeem van de wet blijkt dat het niet de bedoeling van de wetgever is geweest dat de representatieve delegatie zelf de juridische kosten van een nalevingsprocedure moet dragen. De rechtbank overweegt dat daarvoor onvoldoende aanknopingspunten zijn. Uit de parlementaire geschiedenis lijkt juist het tegendeel te volgen, namelijk dat sprake is van een bewuste keuze van de wetgever op dit punt. De voormalig Minister voor Medische Zorg heeft in de nota van wijziging namelijk het volgende overwogen¹:

“Indien een uitspraak van de commissie van verouwenlieden in een geschil (...) voor de representatieve delegatie van (vertegenwoordigers van) cliënten nadelig uitvalt, kan zij daartegen in beroep komen bij de kantonrechter, met eventueel hoger beroep bij het hof en cassatie bij de Hoge Raad. Anders dan in (...) het wetsvoorstel voor de cliëntenraad is geregeld, komen de proces- en de eventuele rechtsbijstandskosten daarvan echter voor rekening van de delegatie. De ratio hierachter is dat een delegatie die een afzonderlijke cliëntenraad of juist de ontbinding van een cliëntenraad wenst maar daarin van de commissie geen gelijk heeft gekregen, niet een zelfde positie heeft als een bestaande cliëntenraad, die immers bestaat uit benoemde leden en die de in deze wet geregelde bevoegdheden zal hebben.”

1 Kamerstukken II 2017/18, 34858, nr. 7, p. 5, onderdeel E, laatste alinea (nota van wijziging).

Dat uiteindelijk in plaats van de kantonrechter is gekozen voor een rechtsgang naar de Ondernemingskamer, doet aan vorenstaande onvoldoende af. Van een omissie van de wetgever om aan deze wijziging geen gevolgen te verbinden ten aanzien van de vergoedingsplicht van de zorginstelling voor de kosten voor het voeren van de nalevingsprocedure, is niet gebleken. Maar ook als sprake zou zijn van een omissie van de wetgever, zoals Stichting Nieuw Begin heeft gesteld, is de rechter in beginsel gebonden aan de wet. Van een uitzondering op dat beginsel, zoals bijvoorbeeld bij strijdigheid met Europees recht is in deze zaak gesteld noch gebleken.

5.9. De rechtbank ziet tot slot in de strekking van de wet geen aanknopingspunten voor de stelling van Stichting Nieuw Begin dat op [stichting] een betalingsplicht, zoals gevorderd, rust. De rechtbank overweegt dat de functie van de representatieve delegatie in de Wmcz 2018 is beperkt tot het instellen van de cliëntenraad en de ontbinding daarvan. De representatieve delegatie is daarmee alleen in beeld als er geen cliëntenraad is of deze niet (voldoende) functioneert. De rechtbank merkt nog op dat de representatieve delegatie ook geen recht op vergoeding van de juridische kosten heeft bij het voorleggen van een verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad.

5.10. Dat dit oordeel tot gevolg heeft dat de nalevingsprocedure bij de Ondernemingskamer een dode letter wordt, zoals Stichting Nieuw Begin heeft betoogd, volgt de rechtbank niet. Niet alleen kan de cliëntenraad een nalevingsprocedure starten (op kosten van de instelling), maar ook kan de representatieve delegatie daartoe overgaan. Dat zij dan, net als bij een verzoek tot ontbinding van de cliëntenraad, haar eigen kosten moet dragen strookt met de kennelijke bedoeling van de wetgever.

De conclusie

5.11. De conclusie is dat de vorderingen van Stichting Nieuw Begin worden afgewezen, wegens het ontbreken van een grondslag. Omdat Stichting Nieuw Begin in het ongelijk wordt gesteld, zal zij worden veroordeeld om de proceskosten van [stichting] te betalen, die als volgt worden begroot:

- griffierecht € 2.837,00
- salaris advocaat € 1.572,00 (2,00 punten × € 786,00)

– nakosten € 178,00 (plus de verhoging zoals vermeld in de beslissing)

Totaal € 4.587,00

5.12. De gevorderde wettelijke rente over de proceskosten wordt toegewezen zoals vermeld in de beslissing.

6. De beslissing

De rechtbank

6.1. wijst de vorderingen van Stichting Nieuw Begin af,

6.2. veroordeelt Stichting Nieuw Begin in de proceskosten van € 4.587,00, te betalen binnen veertien dagen na aanschrijving daartoe, te vermeerderen met € 92,00 plus de kosten van betekening als Stichting Nieuw Begin niet tijdig aan de veroordelingen voldoet en het vonnis daarna wordt betekend,

6.3. veroordeelt Stichting Nieuw Begin tot betaling van de wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW over de proceskosten als deze niet binnen veertien dagen na aanschrijving zijn betaald,

6.4. verklaart dit vonnis wat betreft de onder 6.2. en 6.3. genoemde beslissingen uitvoerbaar bij voorraad.

NOOT

1. In deze uitspraak van de rechtbank Overijssel staat de vraag centraal of de kosten die door een 'representatieve delegatie' zijn gemaakt ten behoeve van een 'nalevingsprocedure' in de zin van art. 14 lid 8 Wmcz 2018 bij de Ondernemingskamer ('OK') in aanmerking komen voor vergoeding door de zorginstelling. Voor een goed begrip schetsen we eerst de achtergrond van deze zaak.

2. Stichting Nieuw Begin ('SNB') en de zorgstichting in kwestie sluiten in 2008 een samenwerkingsovereenkomst om een woonlocatie in Sneek ('de woonlocatie') te realiseren die aan (jong)volwassenen 24-uurs zorg en begeleiding verleent. Tussen partijen ontstaat een geschil over het instellen en de samenstelling van een cliëntenraad voor deze locatie. Het geschil wordt door SNB aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden ('LCvV') voorgelegd. In haar uitspraak (LCvV 22-013) heeft de LCvV SNB aangemerkt als representatieve delegatie en bepaald dat de zorgstichting gehouden is om op zo kort mogelijke termijn voor de woonlocatie een cliën-

tenraad in te stellen en vervolgens voor deze locatie een medezeggenschapsregeling op te stellen en ter instemming aan de cliëntenraad voor te leggen. Het verzoek van SNB om haar bestuursleden (ouders/vertegenwoordigers van (voormalig) bewoners) te benoemen tot lid van de in te stellen cliëntenraad is door de LCvV afgewezen, omdat de samenstelling daarvan aan de zorgstichting is. Uiteindelijk wordt door de zorgstichting een cliëntenraad in- en samengesteld, evenwel zonder de door SNB aangedragen bestuursleden. SNB meent dat de cliëntenraad hierdoor niet representatief is en de uitspraak van de LCvV daardoor niet correct is nageleefd. Om die reden start SNB op grond van art. 14 lid 8 Wmcz 2018 een nalevingsprocedure bij de OK. In deze procedure verzoekt SNB de OK de zorgstichting te bevelen de uitspraak van de LCvV na te leven, met (onder meer) het herhaalde verzoek om haar bestuursleden tot de cliëntenraad toe te laten. De OK wijst dit verzoek (en ook de overige verzoeken) van SNB af. Volgens de OK heeft de zorgstichting de uitspraak op juiste wijze nageleefd. Benoeming van de bestuurders van SNB is geen onderdeel van de uitspraak van de LCvV en kan dan ook niet in een nalevingsprocedure worden afgedwongen («GJ» 2023/82, m.nt. Luijendijk).

3. In de onderhavige uitspraak van de rechtbank Overijssel ligt de kernvraag voor of de zorgstichting veroordeeld moet worden tot vergoeding van de juridische kosten (van plusminus 38K) die SNB heeft gemaakt in het kader van de nalevingsprocedure bij de OK. De rechtbank oordeelt van niet.

4. SNB stelt primair dat de zorgstichting het gerechtvaardigd vertrouwen heeft gewekt dat de kosten van juridische bijstand die verband houden met de procedure bij de OK voor haar rekening zouden komen. Zij verwijst daarbij naar een e-mail van de advocaat van de zorgstichting, waarin om een gespecificeerde kostenopgave wordt verzocht. Dat de rechtbank hier niet in meegaat, verrast niet. Bij het verzoek om een kostenspecificatie in dezelfde e-mail is immers expliciet opgemerkt dat de zorgstichting zich alle rechten ter zake voorbehoudt. Een akkoord met betaling van de juridische kosten kan niet uit deze e-mail worden afgeleid en ook niet dat SNB dat redelijkerwijs mocht verwachten.

5. Interessant(er) is de subsidiaire grondslag van SNB. Volgens SNB is de zorgstichting op grond

van art. 6 lid 5 in samenhang met art. 14 lid 11 Wmcz 2018 verplicht de bedoelde kosten te vergoeden. SNB stelt dat 'uit de geest en het systeem van de wet' kan worden afgeleid dat het de bedoeling van de wetgever is geweest dat de juridische kosten die een representatieve delegatie bij de OK maakt, net als bij een procedure bij de LCvV, worden vergoed door de instelling. De rechtbank deelt ook dit standpunt niet en gaat hierbij achtereenvolgens in op (i) de letterlijke wettekst, (ii) (de onmogelijkheid van) analoge toepassing en (iii) (het ontbreken van de) ruimte voor een andere uitleg, de bedoeling van de wetgever en de strekking van de wet.

6. (i) Volgens de rechtbank kan uit de letterlijke wettekst niet volgen dat de kosten die een representatieve delegatie in het kader van een nalevingsprocedure maakt voor rekening van de instelling komen. Immers, in art. 6 lid 5 Wmcz 2018 is geregeld dat de instelling de kosten die een *cliëntenraad* maakt voor (onder meer) het indienen van een verzoek bij de OK tot naleving van een uitspraak van een vertrouwenscommissie onder voorwaarden voor haar rekening moet nemen. Art. 14 lid 11 eerste volzin Wmcz 2018 heeft betrekking op een procedure bij de commissie van vertrouwenslieden, niet op een procedure bij de OK. Verder ziet de tweede volzin van dit artikel erop dat een representatieve delegatie in een procedure bij de OK niet in de proceskosten kan worden veroordeeld, hetgeen iets wezenlijk anders is dan verhaal van (juridische) kosten op de instelling. Ook dit onderdeel verwondert niet.

7. (ii) Voor analoge toepassing van art. 6 lid 5 Wmcz 2018 ziet de rechtbank geen ruimte. SNB meent dat (de strekking van) deze bepaling per abuis niet ook ten aanzien van representatieve delegaties is opgenomen. De rechtbank volgt dit standpunt niet en wijst hierbij op de bijzondere regeling van art. 14 lid 11 Wmcz 2018 die specifiek ziet op een procedure ingesteld door een representatieve delegatie bij de OK en waarin een (vergelijkbare) voorziening voor vergoeding van kosten die verband houden met het instellen van een nalevingsprocedure juist ontbreekt. Verder wijst de rechtbank erop dat uit de strekking van art. 6 lid 5 Wmcz 2018 niet kan worden afgeleid dat deze ook voor een representatieve delegatie zou moeten gelden, vanwege de geheel andere (en beperktere rol) van een representatieve delegatie dan die van een cliëntenraad. Mede gelet op de plaats die deze bepalingen in de wet heb-

ben gekregen (art. 6 is onderdeel van 'Hoofdstuk III. Cliëntenraden'), kunnen wij de redenering van de rechtbank volgen.

8. (iii) Volgens de rechtbank bieden beide wetsartikelen ook geen ruimte om deze anders (naar het standpunt van SNB) uit te leggen. De rechtbank stelt daarbij voorop dat de artikelen duidelijk zijn en geen open normen bevatten die kunnen worden ingevuld aan de hand van de omstandigheden van het geval. Aansluitend gaat de rechtbank in op de bedoeling van de wetgever, waarbij zij citeert uit de nota van wijziging van de voormalig minister voor Medische Zorg (*Kamerstukken II 2017/18, 34858, nr. 7, p. 7* (en niet p. 5 zoals in de uitspraak is vermeld), onderdeel E, laatste alinea). Hieruit 'lijkt' volgens de rechtbank te volgen dat de wetgever er bewust voor heeft gekozen dat een representatieve delegatie zelf de juridische kosten van een nalevingsprocedure moet dragen. Wat ons betreft bevredigt deze verwijzing niet, althans niet volledig. De uit deze nota van wijziging geciteerde overweging is namelijk specifiek in het kader van het instellen van *beroep* (en niet in het kader van een verzoek tot naleving) door een representatieve delegatie geplaatst, in de situatie dat de commissie van vertrouwenslieden niet is meegegaan in de wens om een afzonderlijke cliëntenraad te stellen of een cliëntenraad te ontbinden. Dat de wetgever een bewuste keuze als voornoemd zou hebben gemaakt, leiden wij uit deze overweging van de minister niet (direct) af. De rechtbank lijkt zich hiervan ook bewust, hetgeen wij afleiden uit de wat voorzichtige formulering en de daarop aansluitende overweging dat, ook als sprake zou zijn van een omissie van de wetgever, de rechter nog altijd in beginsel gebonden is aan de wet. Die afdichtende redenering kunnen wij weer volgen.

Tot slot overweegt de rechtbank dat ook de strekking van de wet geen aanknopingspunten biedt voor de stelling dat op de zorginstelling een betalingsplicht rust, waarbij de rechtbank nog refereert aan de beperkte rol van een representatieve delegatie (alleen bij het instellen van een cliëntenraad en ontbinding daarvan komt zij in beeld) en ook in geval van een ontbindingsverzoek geen recht op vergoeding van juridische kosten bestaat.

9. De hiervoor aangehaalde overwegingen en de uitkomst van deze procedure zijn niet onbegrijpelijk en, tegen de achtergrond van deze zaak, wel-

licht ook niet onbevredigend. Wat dit laatste betreft wringt naar onze mening dat SNB de nalevingsprocedure mede heeft aangewend om alsnog voor elkaar te krijgen dat haar bestuursleden tot de cliëntenraad zouden worden toegelaten, waardoor deze procedure (deels) het karakter heeft gekregen van een verkapt beroepsprocedure. Immers, naleving kan niet worden gevorderd van iets wat de LCvV niet heeft toegewezen. Daarvoor is nu juist beroep aangewezen, welke mogelijkheid SNB heeft laten schieten (uiteraard de kans van slagen daargelaten). Verder had de zorgstichting naar het oordeel van de OK integraal aan de uitspraak van de LCvV voldaan. De vraag kan worden gesteld of het verdedigbaar is dat een representatieve delegatie in alle gevallen van een verzoek tot naleving anders moet worden behandeld dan een cliëntenraad, als het aankomt op de vergoeding van juridische kosten. Wat te denken van de situatie dat een instelling niet meewerkt aan het instellen van een lokale cliëntenraad, terwijl zij daartoe op grond van een uitspraak van de commissie van vertrouwenslieden wel is gehouden? Is in een dergelijke zuiver(d)e(r) nalevingsprocedure nog verdedigbaar dat een representatieve delegatie een andere positie heeft dan de cliëntenraad? Men kan zich afvragen of de hiervoor aangehaalde argumenten onder met name (iii) en het slot van (ii) dit onderscheid dan nog wel rechtvaardigen. Maar dan nog zou niet de rechter maar de wetgever aan zet zijn om dit (anders) te regelen.

mr. A.M. De Nijs
advocaat Gezondheidsrecht bij Holla legal & tax

mr. E. Luijendijk
advocaat Gezondheidsrecht en Ondernemingsrecht bij Holla legal & tax

Abonnementen en -administratie

«GJ» verschijnt achtmaal per jaar op papier en online via opmaat.sdu.nl. «GJ» is ook beschikbaar via contentintegratie. Toegang tot «GJ» via de Sdu Tijdschriften App (Stapp, te downloaden in de App Store en via Google Play) maakt ook onderdeel uit van het abonnement. Stapp is geschikt voor zowel iOS (Apple) als Android (Google).

Voor actuele prijzen, abonnementsvormen en onze leveringsvoorwaarden verwijzen wij u naar sdu.nl of kunt u contact opnemen met onze klantenservice. Abonnementen kunt u afsluiten via sdu.nl of via Sdu Klantenservice. Postbus 20025, 2500 EA Den Haag; tel: (070) 378 98 80; e-mail: sdu@sdu.nl.

Vanwege de aard van de uitgave gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenisrecht. Uw persoonlijke gegevens worden door ons zorgvuldig behandeld en beveiligd. Wij verwerken uw gegevens voor de uitvoering van de (abonnements)overeenkomst en om u op uw vakgebied van informatie te voorzien over gelijksoortige producten en diensten van Sdu bv. Voor het toesturen van informatie over (nieuwe) producten en diensten gebruiken wij uw e-mailadres alleen als u daarvoor toestemming heeft gegeven. Uw toestemming kunt u altijd intrekken door gebruik te maken van de afmeldlink in het toegezonden e-mailbericht. Als u in het geheel geen informatie wenst te ontvangen over producten en/of diensten, dan kunt u dit laten weten aan Sdu Klantenservice: informatie@sdu.nl. Abonnementen gelden voor minimaal één jaar en hebben een opzegtermijn van twee maanden. Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar in de boekhandel. Voor informatie over onze leveringsvoorwaarden kunt u terecht op www.sdu.nl.

©Sdu B.V. 2024

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De bij toepassing van art. 16b en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopiëren, dienen te worden voldaan aan de Stichting Pro, Postbus 3060, 2130 KB te Hoofddorp (www.stichting-pro.nl). Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken op grond van art. 16 Auteurswet dient men zich tevoren tot de uitgever te wenden. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgevers geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Het al dan niet op verzoek van de redactie aanbieden van uitspraken of artikelen aan «GJ» impliceert toestemming voor openbaarmaking en verveelvoudiging t.b.v. de elektronische ontsluiting van (delen van) «GJ» in enige vorm.

Jurisprudentie Gezondheidszorg Jurisprudentie

Redactie

prof. mr. J.H. Hubben, hoogleraar Gezondheidsrecht em.
en partner BCZorg, voorheen advocaat bij Nysingh
mr. T.A.M. van den Ende, advocaat | partner Zorg bij ZO.
advocaten
mr. C.W.M. Verberne, advocaat | voorheen advocaat-partner Zorg bij Holla legal & tax

Vaste annotator

prof. mr. A.C. Hendriks

Redactiemedewerkers

mr. C.M. Zetsma
mr. A.B.J. Keijzer
mr. I.A. van Houten
mr. C.M.E. Michels

Redactiesecretariaat

mr. A.M. Franse

Productmanager

mr. J. Hortensius, j.hortensius@sdu.nl

Redactieadres

R. Bena, r.bena@sdu.nl

ISSN: 1574-4701

opmaat.sdu.nl

Citeertitel

«GJ» jaartal/nummer uitspraak (voorbeeld: «GJ» 2024/1)

Advertentieacquisitie

Cross

Telefoon: 010-7421020

E-mail: traffic@cross.nl